

культури його особистості, “це і культура спеціаліста в певній галузі знань, і культура учителя, особистості, що здатна не тільки транслювати знання, але й створювати плінне освітянське розвиваюче середовище”.

Процес формування культури фахівця це:

1. Інваріантний блок, що являє собою основу і в той же час це перший етап формування професійної культури майбутнього спеціаліста, що забезпечується впливом цілісного педагогічного процесу загальноосвітньої і професійної школи. На його становлення впливають фактори соціального середовища, стереотипи масової свідомості, що характерні для даного етапу розвитку суспільства.

2. Соціально-професійний блок, який ближче до змісту професійної культури спеціаліста, але ще не відображає специфіки її прояву в конкретній професії. Якщо перший – це загальне, то другий – особливе.

3. Спеціальний блок професійної культури по відношенню до перших двох виражає прояв загального (1) і особливого (2) у одиничному (3), що пов'язане зі специфічними знаннями, уміннями, морально-вольовими якостями, із якими пов'язана професійна етика вчителя, що виявляється в його комунікативній культурі, культурі педагогічного спілкування.

За В.А.Кан-Каликом, на кожному етапі спілкування визначається специфіка змісту комунікативної діяльності: в процесі моделювання комунікативна культура виявляється в роботі з джерелами інформації, у здатності обґрунтованого відбору і структуруванні навчального матеріалу.

На початковому етапі спілкування комунікативна культура вчителя виявляється у здібностях залучити увагу, налаштувати на продуктивну взаємодію, в умінні подолати бар'єри, що виникають між позицією учителя і настроєм учнів. На 3 етапі комунікативна культура виявляється у здатності вести діалог, підтримувати інтерес і активність учнів, орієнтуватися на зворотній зв'язок, бути гнучким, мобільним, відкритим і доброзичливим.

На 4 етапі вона проявляється у самокритичності, здатності до рефлексії і намаганні вдосконалювати свою майстерність.

До умов плідного педагогічного спілкування, на думку Л.Д.Столяренко, можна віднести:

1. Педагогічне співробітництво як двосторонній процес, що базується на взаємодії учителя і учня, успіх якої залежить від діяльності і особистості як учителя, так і учня;

2. Педагогічна взаємодія адекватна індивідуальним можливостям особи учня;

Педагогічне спілкування, започатковане на співробітництві передбачає творчий пошук учителем оптимальних педагогічних рішень.

Висновки... Педагогічна культура суспільства впливає на розвиток професійної та комунікативної культури. Комунікативна культура у педагогічному спілкуванні виступає як показник професійної культури вчителя, як мистецтво соціальної взаємодії, як умова успішності навчально-виховного процесу.

Література

1. Грехнев В.С. Культура педагогического общения: Кн. Для учителя. – М.: Просвещение, 1990. – 142 с.
2. Зарецкая И.И. Коммуникативная культура педагога и руководителя. – М.: Сентябрь, 2002. – 160 с.
3. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. – М.: Просвещение, 1987. – 144 с.
4. Столяренко Л.Д. Педагогическая психология. – Р/на/Д.: Феникс, 2000. – С.489.
5. Федорчук В. Комунікативна компетентність педагога. Соціально-психологічний тренінг. – Бібл. “Шкільного світу”.
6. // Психолог. – 2007. – № 8. – С. 32-34.

Анотація

У статті розглядаються питання педагогічної взаємодії вчителя та учнів, зв'язок професійної та комунікативної культури вчителя.

Аннотация

В статье рассмотрены вопросы педагогического взаимодействия учителя, связь профессиональной и коммуникативной культуры учителя.

Подано до редакції 29.02.2008

© 2008

Софроній З.В.

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ УВАГИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасне українське суспільство, глобалізуючись у європейський і світовий простір, зазнає швидких динамічних змін у всіх сферах його життєдіяльності. Набуває актуальності питання всебічної освіченості, психічної стійкості і духовного розвитку підростаючого покоління для задоволення потреб прогресуючої держави. У зв'язку з цим, сучасна школа ставить перед вищою освітою ряд завдань, визначених Національною доктриною розвитку освіти, Законом України “Про вищу освіту”, Державною національною програмою “Освіта” Україна XXI століття”, пріоритетними з яких є виховання фізично, психічно здорової та емоційно врівноваженої особистості майбутнього вчителя. Згідно цьому, у проекті “Програми розвитку освіти на 2005-2010 рр.” вказано, що “мова повинна йти про професійне становлення і професійне

зростання особистості студента як спеціаліста, професіонала, про формування творчої, духовно багаті особистості з урахуванням її потреб, інтересів, бажань, здібностей” [5].

Одним із напрямків професіоналізації особистості майбутнього вчителя у вищій школі є професіоналізація усіх пізнавальних процесів: професійного сприйняття, професійної спостережливості, професійної пам'яті, уваги і мислення, тобто формування професійної настанови на всі пізнавальні процеси.

Особливої важливості у вирішенні цього завдання набуває актуалізація питання ролі уваги у навчально-виховному процесі майбутніх учителів, оскільки, увага є провідним психологічним фактором підвищення ефективності будь-якої діяльності, у тому числі і навчальної, так як вона тісно пов'язана з пам'яттю і активізує процеси сприйняття, уявлення та мислення. Під впливом професійно зорієнтованої діяльності розвиваються усі властивості уваги, а характерні особливості різних її видів надають увазі психологічної своєрідності і власне спеціалізації. Отже, у процесі професіоналізації навчання формуються такі властивості уваги, які впливають на формування і розвиток усіх психічних процесів особистості, професіоналізація яких дає можливість забезпечити подальшу успішну педагогічну діяльність майбутнього вчителя.

У зв'язку з цим, фахова підготовка майбутніх учителів повинна забезпечувати максимальний розвиток їх індивідуальних властивостей, зокрема, підвищувати культуру уваги, формування якої здійснюється у процесі професійно зорієнтованого навчання і психологічної підготовки студентів до педагогічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Можливості формування і розвитку уваги цікавили багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених. У педагогічній науці на важливість уваги, як необхідної умови підвищення ефективності навчання вказували Я.А.Коменський, К.Д.Ушинський, І.Г.Песталоцці, Ж.-Ж.Руссо, В.О.Сухомлинський, Ю.К.Бабанський та інші дидакти.

На відміну від педагогічної науки, проблема формування уваги у психології вивчалась набагато ширше. Численність позицій щодо визначення сутності поняття уваги та основних її властивостей спостерігається в дослідженнях відомих психологів Л.С.Виготського, Б.Г.Ананьєва, П.Я.Гальперіна, І.В.Страхова, М.Ф.Добриніна, Ф.М.Гоноболіна, С.Л.Рубінштейна, Н.В.Дубровинської, Є.Д.Хомської та інших авторів. До розробки класифікації видів уваги долучились Б.Г.Ананьєв, М.Ф.Добринін, А.П.Назаретян, В.О.Петровський. Аспект проблеми формування довільної уваги розглядали П.Я.Гальперін, А.В.Запорожець, С.Л.Кобильницька та І.В.Страхов. Вивченню вікового розвитку уваги присвячені роботи Б.Г.Ананьєва, І.Л.Баскакової, О.М.Леонтьєва, С.Д.Максименко, Є.Ф.Рибалко, Л.М.Фоменко та ін. Дослідженням ролі уваги в процесі виконання людиною різних видів діяльності займались М.Ф.Добринін, К.С.Станіславський, І.В.Страхов, Б.М.Теплов. Цінними для шкільних учителів є дослідження тенденцій впливу методів і способів навчальної діяльності на активізацію уваги учнів таких науковців, як Б.Г.Ананьєва, П.Я.Гальперіна, І.Д.Беха, М.Ф.Добриніна, Є.О.Мілеряна та В.І.Страхова. Велике значення професіоналізації уваги, а саме у педагогічній діяльності, відводили у своїх працях М.Ф.Добринін, В.І.Страхов та ін.

Останнім часом до проблеми формування і розвитку уваги посилюється інтерес вітчизняних і зарубіжних вчених з боку психології, біології і медицини, про що свідчать наукові праці І.В.Бандурко, О.М.Давидової, Л.О.Дідик, О.Р.Дмитроци, О.К.Кравченко, Т.І.Борейко, М.В.Луцюка, М.В.Борисової, Раїд М.О.Алькавасмі, Д.Канемана та ін.

Однак, на сучасному етапі реформування вищої освіти, питанню розвитку уваги майбутніх учителів, як педагогічній проблемі, не надається належного значення, помилково вважається, що це питання є достатньо вивченим і дослідженим у вітчизняній педагогіці. Натомість, часто можемо спостерігати ситуацію, коли майбутній учитель, володіючи спеціальними знаннями з фахових дисциплін, переступаючи поріг класу, губиться, заглиблюється у викладання предмету, через свою неухильність до учнів, своє невміння бачити проблему і керувати власною увагою, неспроможний до вдалої організації навчального процесу. До того ж, у розгляді даної проблеми, науковці мало враховують те, що увага у різних людей і у різні історичні епохи проявлялася по різному, а сучасні динамічні зміни у суспільстві, вплив різних факторів на психіку молоді потребують дослідження і розробки нових підходів у вирішенні проблеми розвитку уваги майбутніх учителів у педагогічній науці.

Формулювання цілей статті... Мета даної роботи полягала у вивченні і узагальненні загальноновизнаних наукових положень щодо можливостей розвитку уваги у процесі навчальної діяльності; дослідженні проблеми розвитку уваги майбутніх учителів та її професіоналізації під час навчання у вузі; розгляді впливу уваги на перебіг психічних процесів, що прискорюють розумову діяльність, згідно загальноновизнаних у психології положень; його ідентифікації з психічними процесами майбутніх учителів; у конкретизації спеціальних властивостей уваги, які характеризують специфіку професійної уваги майбутніх учителів.

Виклад основного матеріалу дослідження... Оскільки основою організації навчального процесу на сучасному етапі реформування вищої школи доцільно розглядати теорію розвивального навчання, що забезпечує формування особистості фахівця в процесі засвоєння системи знань, умінь і навичок, то однією із можливостей її здійснення у вузі є виховання уваги майбутніх учителів у процесі навчання, оскільки, як було

раніше зазначено, саме “увага є однією з важливих умов успішного навчання, у свою чергу, вона розвивається і виховується у процесі навчання” [3, с.5].

Методи організації розвивального навчання спрямовані саме на активну самостійну пізнавальну діяльність студента, тому навчання у вищій школі вимагає від нього високої свідомості й активності, надзвичайного інтелектуального напруження, зосередженості уваги, що сприяє мобілізації вольових зусиль, підвищенню працездатності і самоорганізації. Саме на цій характерній властивості уваги ґрунтуються деякі принципи розвивального навчання, які забезпечують:

- творчий характер навчання (а не лише накопичення знань, умінь і навичок);
- опору на провідну діяльність (у майбутніх учителів – це навчально-професійна діяльність);
- орієнтацію на сенситивність віку (сходження до вершин творчості);
- орієнтацію на зону найближчого розвитку, на потенційні можливості та їх реалізацію кожним студентом, зокрема, саме навчання повинно за собою вести розвиток студента;
- єдність інтелекту та афекту, пристрасне ставлення до навчання і забезпечення його позитивними емоціями [4, с.122].

Організація навчання за принципом єдності інтелекту та афекту зумовлює оптимальний розвиток уваги майбутнього учителя за умов емоційно забарвленого навчання, яке якнайкраще може здійснюватись у процесі творчої діяльності, що в свою чергу активізує інтелектуальний потенціал особистості й емоційно вмотивовує інтерес до навчання.

У цьому контексті важливого значення набуває розвиток різних видів уваги: мимовільної, яка відрізняється активізацією розумової зосередженості на основі інтересу й емоційного відношення без залучення особливих вольових зусиль; довільної – інтелектуально-вольової уваги, яка характеризується розвиненістю вольових зусиль, спрямованих на вирішення пізнавального завдання засобами різноманітних операцій мислення та післядовільної – цілеспрямованої уваги, що не вимагає вольового зусилля й пов'язана зі свідомо поставленою метою і підтримується свідомими інтересами. Синтез цих видів уваги утворює сукупність їх позитивних якостей, сприяє виникненню вищого рівня уваги, що актуалізується у стані творчої насаги особистості, характерними для якої є високий рівень творчої продуктивності. Отже, увага забезпечує розвиток стійкості, інтенсивності і продуктивності творчого процесу, а тому можна говорити про її дієве значення у здійсненні розвивального навчання.

Разом з тим, професор І.В.Страхов зазначає, що при творчому підході до вирішення певного завдання можуть виникати нові спрямування інтелектуально-вольової уваги, що вказує на удосконалення рівня її розвитку [2, с.14]. У зв'язку з цим, “маючи глибокий внутрішній зв'язок з усіма пізнавальними процесами, увага набуває інтелектуального характеру” [7, с.4]. І.В.Страхов у цьому розумінні розглядає увагу як єдність мислення і зосередженості й визначає як розумову зосередженість. Пізнавальне значення уваги підвищується у відповідності до ускладнення навчання, що робить його цікавим і творчим.

Інтелектуальний характер уваги І.В.Страхова експериментально пояснюють дослідження, проведені рядом вчених під керівництвом Б.Г.Ананьєва, які доводять першочерговість ролі уваги в розумовій діяльності особистості [1, с.26].

Відомий психолог зумів довести вплив уваги на протікання різних психічних процесів і встановив:

- залежність швидкості сприйняття і дії від стану уваги [1, с.26]. Науковець розглядає першочергове значення уваги у прискоренні розумової діяльності і полегшенні процесу входження у роботу.

Відсутність необхідної підготовчої мобілізації уваги гальмує швидкість сприйняття і осмислення нових вражень, що, на нашу думку, утруднює процес отримання нових знань. Як і у будь-якій діяльності, таке положення набуває важливості і у навчанні майбутнього вчителя. Якщо увага студента готова до нових вражень, які не є раптовими для його свідомості, то сприйняття і усвідомлення нового матеріалу, різних педагогічних ситуацій і схем відбуваються швидше, ніж за відсутності такої підготовленості, а відповідно і потрібно зосередженості свідомості. Так само майбутній учитель повинен володіти знаннями щодо особливостей уваги та індивідуальних психологічних відмінностей учнів включення у роботу, оскільки під час навчання – перед вивченням нового матеріалу, при переході до іншого виду роботи, таке незнання учителя складає певну педагогічну проблему, що приводить до несприйняття, нерозуміння матеріалу дітьми, і у зв'язку з цим, втрати уваги й інтересу до предмету. І навпаки, уміння сформувати так звану “перед увагу” – налаштувати дітей на сприйняття, зосередити їх увагу на потрібних моментах, саме тих, які вони повинні побачити або почути – прискорює засвоєння нових знань, робить процес навчання цікавим, керованим і свідомим.

- залежність якості і точності роботи від стану уваги [1, с.27]. Наприклад, коли відсутність уважності в процесі роботи особливо негативно впливає на зниження розумової працездатності і зниження коефіцієнту точності виконання завдань.

Відомим психологом Жане було встановлено вплив зосередженості уваги на звуження поля зору, що приводило до більш точного і ефективного сприйняття, яке ставало більш інтенсивним за умови уважного

ставлення людини до того, що сприймається. Б.Г.Ананьєв робить висновок, що “увага важлива тому, що вона підвищує якість і точність кожної розумової дії” [1, с.28].

Визначаючи роль уваги, необхідно усвідомлювати її особливе значення як психологічної основи розвитку усіх інших психічних процесів, станів і рис характеру [6, с.17]. Зосередженість однаково необхідна у процесі сприйняття, у запам'ятовуванні і відтворенні, в діяльності мислення і уяви, на всіх стадіях вольового акту, в його психологічній підготовці, у здійсненні вольових дій і вчинків, і в перевірці їх виконання [7, с.3].

Паралельно цьому, Б.Г.Ананьєв виділяє наступні впливи уваги на психічні процеси:

– залежність роботи пам'яті від стану уваги, тим самим доведена важливість уваги у забезпеченні відносно швидкого, точного, міцного і довготривалого запам'ятовування;

– залежність швидкості і точності в утворенні навичок від стану уваги, що тільки підтверджує вирішальне значення уваги у швидкому і точному виробленні навичок;

– вплив стану уваги на процеси мислення і уяви. Важливість уваги визначається її впливом на послідовність думок і їх концентрацію на вирішенні певної проблеми [1].

Можна зробити висновок, що увага є однією з головних умов продуктивної розумової діяльності, яка є визначним фактором успішного навчання.

Ідентифікуючи роль уваги на перебіг психічних процесів розумової діяльності майбутніх учителів у процесі професіоналізації навчання із вище наведеними впливами уваги, слід зауважити, що саме завдяки зосередженості особистості на особливостях власної (педагогічної) діяльності, остання може стати більш усвідомленою і успішною щодо виконання.

Тому під час вивчення нового матеріалу, коли студент через певну неухважність, втому чи неможливість охопити увесь задум педагога, не спроможний у повній мірі уявити і спроектувати педагогічну ситуацію, увагу студента слід спрямовувати на окремі важливі деталі явища, ситуації чи елементи навчального матеріалу. Безперечним є те, що зосередженість уваги на таких елементах, виконання конкретних, наперед поставлених завдань, робить навчальну діяльність свідомою, якісною і педагогічно довершеною.

Натомість, майбутньому вчителю варто пам'ятати: якщо метою педагогічного керування увагою учнів буде лише зосередженість свідомості на певному об'єкті, без включення її в психічну діяльність, пов'язану з постановкою і виконанням певного завдання, такий вплив призведе до втрати стійкості уваги. Оскільки педагогічний процес у школі пов'язаний із набуттям нових знань, першочерговим завданням учителя є активізація процесу мислення, разом з яким протікають і сприйняття, і пам'ять, і уява, і вольові наміри учня, що у свою чергу викликає і утримує увагу учнів.

Тому, майбутнім учителям слід керуватися дидактичними основами організації уваги учнів у процесі навчання, запропонованих І.В.Страховим, якими є: “педагогічно доцільна змістовність уроку, що обумовлює зайнятість мислення учнів; гнучкість у використанні і поєднанні різноманітних методів навчання з метою забезпечення свідомого, логічного і доступного засвоєння знань учнями... Важливим є психологічно обумовлене розкриття змісту нових понять: сприйняття нових явищ, зосередженість на суттєвих ознаках, порівняльний аналіз подібних явищ, точне розкриття поняття найбільш адекватними логічними засобами...” [7, с.46].

Великого значення у педагогічній діяльності набуває професійна уява вчителя, яка відображається у побудові педагогічної ситуації, уявленні кінцевого результату педагогічно спрямованих дій, осмисленні і побудові очікуваної навчальної роботи з учнями, створенні нових форм впливу і уявної конкретизації цих дій. За словами І.В.Страхова, “уява надає увазі творчого спрямування. Психологічні механізми уяви – гіперболізація і применшення, акцентування, перетворення образів, аглютинація, уподібнення, комбінування і реконструкція та інші, у їх пізнавальному значенні не тільки представляють чуттєву основу зосередженості, але й функціонують за умови інтенсивної зосередженості на предметі і процесі праці” [2, с.18]. Очевидним є те, що високий розвиток уяви є однією з передумов формування і розвитку творчої уваги педагога, і навпаки, повноцінний процес уяви неможливий без найелементарнішої сформованості уваги особистості.

Увага є важливим психологічним фактором комунікації людей у всіх видах діяльності. Особливого значення вона набуває у процесі професійного навчання майбутніх учителів. Адже педагогічне мистецтво відрізняється з поміж інших вербальним і невербальним (мова жестів і міміки) спілкуванням учителя з учнями. У процесі такого спілкування великого значення набуває зосередженість уваги майбутнього вчителя на власних висловлюваннях у процесі навчання, оскільки від чіткості поставлених завдань, уміння сформулювати свій задум, володіння власними емоціями і мімікою, залежатиме правильність сприйняття і зрозумілості їх учнями, що полегшить формування в них зосередженості на учбовій діяльності, сприятиме розвитку їх пізнавальної діяльності.

І.В.Страхов розглядає увагу вчителя як педагогічне уміння, а його уважність, як моральну звичку, що проявляється у спілкуванні з учнями [7, с.31]. Науковий доробок вченого містить педагогічну цінність для майбутніх учителів, оскільки в ньому експериментально досліджено і встановлено важливість розвитку певних властивостей уваги вчителя у педагогічній діяльності, а саме:

– поєднання уваги і спостережливості учителя із своєчасним його виховним впливом на учнів. Науковець застерігає майбутніх учителів від несвоєчасного застосування таких дій, що приводить до зниження педагогічного значення уваги вчителя до учнів;

– володіння вчителем професійно-психологічним умінням розподіляти увагу між змістом уроку і методами навчання та учнями (знанням їх психологічних особливостей і рівня підготовки);

– єдності стійкості і переключення уваги вчителя, а саме, своєчасного переключення уваги у відповідності зі зміною видів навчальної діяльності та необхідністю педагогічного стимулювання зосередженості школярів;

– поєднання уваги з уважністю як морально-психологічною властивістю особистості, тобто з такою, що забезпечує уміння розуміти психічні стани учнів, і є однією з важливих передумов педагогічної діяльності вчителя;

– доцільності вираження уваги, своєрідності її педагогічної техніки, яка проявляється у зовнішньому інтересі до учнів [7, с.31; 32].

Крім того, викладання певних навчальних дисциплін вимагає від учителя й спеціально сформованих властивостей уваги, оскільки професійна спрямованість уваги учителів гуманітарних дисциплін, відрізняється від уваги викладачів технічного чи художнього напрямків. У зв'язку із цим, проблеми формування і розвитку уваги майбутніх учителів виникають вже в процесі їх фахової підготовки під час проходження педагогічної практики, які, хоч і не повністю, але частково, повинна вирішувати вища школа, беручи на себе відповідальність не тільки за фахову, а й за психологічну підготовку студентів до професійної діяльності у школі.

Висновки... Таким чином, вивчення і узагальнення загальнонавчальних положень у педагогіці і психології щодо можливостей розвитку уваги як психічного процесу; аналіз уваги, з точки зору її впливу на перебіг психічних процесів, що прискорюють розумову діяльність; ідентифікація загальнонавчальних у психології положень стосовно педагогічної спрямованості навчання майбутніх учителів; конкретизація спеціальних властивостей уваги, які характеризують специфіку професійної уваги майбутніх учителів, дають можливість припустити, що для її формування важливе інтелектуально-вольове і емоційне підґрунтя, творча спрямованість у навчанні студентів, що дає змогу забезпечити організацію розвивального навчання у вищій школі.

Література

1. Ананьев Б.Г. Воспитание внимания школьника. – М.-Л.: АПН РСФСР, 1964. – 52 с.
2. Вопросы психологии внимания / Ред. И.В.Страхов / М-во просвещения РСФСР. Саратовский гос.пед.ин-т. Вып.4. – Саратов. – 1974. – 74 с.
3. Неровня О.В. Психология uwagi / Курс лекцій / МВССО УРСР ЛДУ ім.Івана Франка – Львів: Вища школа, 1973. – 20 с.
4. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психология вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. – К.:ТОВ "Філ-студія", 2006. – 320 с.
5. Програма розвитку освіти України на 2005-2010 роки: Проект // Вища освіта України. – 2005. – № 3. – С.76-103.
6. Страхов В.И. Внимание в структуре личности: Учеб.-метод. Пособие для студентов пед. ин-тов /М-во просвещения РСФСР. Саратовский гос.пед.ин-т. Саратовское отделение общества психологов. – Саратов, 1969. – 19 с.
7. Страхов И.В. Психология внимания. Лекция для студентов пед. ин-тов / Саратовский гос.пед.ин-т – Саратов, 1968. – 51 с.

Анотація

У статті розглядаються деякі аспекти проблеми розвитку уваги майбутнього вчителя; актуалізується роль уваги у підвищенні ефективності навчально-виховної діяльності; конкретизуються спеціальні властивості уваги, які характеризують професійну увагу майбутнього вчителя.

Аннотация

В статье рассматриваются некоторые аспекты проблемы развития внимания будущего учителя; актуализируется роль внимания в повышении эффективности учебно-воспитательной деятельности; конкретизируются специальные свойства внимания, которые характеризуют внимание будущего учителя.

Подано до редакції 20.02.2008.

© 2008

Стрітьєвич Т.М.

ДІАГНОСТИКА РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОВОГО МИСТЕЦТВА

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасне розуміння сутності художньо-педагогічної підготовки вчителів образотворчого мистецтва, здатних на високому рівні виконувати соціальне замовлення суспільства щодо художньо-естетичного виховання підростаючого покоління відповідно до культурно-духовних цінностей, зумовлює й відповідну організацію змісту художньо-педагогічної освіти.

Змістом художньо-педагогічної освіти на художньо-графічних факультетах повинні стати не тільки предметні знання та вміння, способи вирішення типових завдань, але й способи, механізми самопізнання, саморозвитку особистості, її здатність творчо реалізовувати набутий досвід і підвищувати рівень професійного вміння в системі